

VELICAN, CAMIL

n. 18 decembrie 1878, Tg. Mureș, jud. Mureș
d. 1936, Alba Iulia, jud. Alba

Camil Velican se naște în familia judecătorului Alexandru Velican și al Mariei, n. Țârlea. Aceștia se înrudeau cu Vasile Hossu - episcop de Gherlași cu Iuliu Hossu - episcop al aceleiași eparhii.

A urmat școala primară la Alba Iulia, apoi liceul la Blaj. Dorind să urmeze cariera tatălui său, se înscrie la Drept, mai întâi la Universitatea din Cluj, apoi la cea din Budapesta. În anii petrecuți în cea din urmă activează ca membru al Societății de lectură a studenților români „Petru Maior”.

După absolvire, parcurge etapele necesare obținerii licenței de avocat, înscriindu-se în Baroul din Alba Iulia în anul 1903.

Se implică total în viața societății românești din comitatul Alba, fiind foarte activ atât ca avocat, cât și ca promotor al activităților culturale sub egida despătamântului local al Astreii, ca susținător al asociaționismului economic, deopotrivă susținător al bisericii.

La izbucnirea Marelui Război este încorporat, ajungând pe frontul italian. În noiembrie, la întoarcerea de pe front, are o întrevvedere cu Iuliu Maniu, la Viena, de la care primește însărcinarea de a intra în contact cu Consiliul Național Român Central, aflat la Arad.

Revenit la Alba Iulia este cooptat în Consiliul Național Român local, implicându-se în activitățile de organizare a comitatului Alba Inferioară, în special a adunărilor pentru desemnarea delegaților la Marea Adunare Națională. El însuși va fi desemnat delegat, cu unanimitate de voturi, alături de alți patru, pentru cercul electoral Alba Iulia (22 nov. 1918).

Este delegat să-l întâmpine pe mareșalul Mackensen, comandantul armatei germane aflată în retragere, cu cererea ca trupele să ocolească orașul Alba Iulia, pentru a nu produce tulburări evenimentelor programate la acea dată.

Familia Velican și-a pus impunătoarele case la dispoziția organizatorilor Adunării din 1 decembrie, pentru primirea delegaților, dar mai ales pentru ședințele conducerii politice, aici având loc ședința de constituire a Consiliului Dirigent.

În ziua de 3 decembrie 1918, Camil Velican a fost numit primar al orașului Alba Iulia, iar două zile mai târziu s-a instalat oficial, devenind primul primar român.

În anul 1922 este numit prefect al județului de către guvernul liberal, funcție ce o va deține până în anul 1926, la căderea guvernului Brătianu. Această demnitate publică se datorează faptului că Velican părăsește vechiul partid ardelean și se înscrie în Partidul Național Liberal. El organizează filiala județeană a acestui partid, fiind președintele ei până în 1936. Tot până la acea dată va fi prezent în Parlamentul României Mari în fiecare legislatură.

Camil Velican continuă să profeseze avocatura, fiind vicepreședinte al Baroului Alba și reprezentantul acestuia în Uniunea Barourilor din România.